

Informatienota raad

Zaaknummer: Z-22-199047
Nummer: DOC-22-513339
Datum: 29-3-2022
Steller: College
Onderwerp: Eenmalige energietoeslag 2022

Ter informatie

Kennis nemen van:

Eenmalige energietoeslag 2022

Aanleiding

De afgelopen maanden zijn de energieprijzen flink gestegen en lopen naar verwachting verder op. De precieze impact van de oorlog in Oekraïne is hierbij nog onzeker en kan de energieprijzen nog verder laten stijgen. Als gevolg van een sterk gestegen energierekening zijn er huishoudens met een laag inkomen in (acute) financiële problemen gekomen. Om de hoge energierekening voor een deel te compenseren heeft het kabinet in 2022 de energiebelasting verlaagd. Aanvullend hierop is voor huishoudens met een inkomen op of net boven het sociaal minimum een uitkering in het leven geroepen in de vorm van een Eenmalige energietoeslag. Het richtbedrag van de Eenmalige energietoeslag is onlangs verhoogd van €200 naar €800 per huishouden. Het kabinet heeft 679 miljoen euro voor de Eenmalige energietoeslag beschikbaar gesteld. Volgens een voorlopige berekening ontvangt de gemeente Medemblik ongeveer 1,5 miljoen euro. Het budget is bedoeld voor zowel de te verstrekken energietoeslagen als de uitvoeringskosten.

Kernboodschap

Het is de bedoeling van het kabinet dat gemeenten uitvoering geven aan de Eenmalige energietoeslag. Dit vergt een wijziging van de Participatiewet waarmee gemeenten de volgende twee bevoegdheden krijgen:

1. De bevoegdheid om in het kalenderjaar 2022 een Eenmalige energietoeslag toe te kennen aan huishoudens met een laag inkomen, gebruikmakend van het instrument van de categoriale bijzondere bijstand, dus zonder dat de gemeente hoeft vast te stellen dat de ontvanger de kosten daadwerkelijk heeft gemaakt;
2. De bevoegdheid om de eenmalige energietoeslag ambtshalve (dus zonder aanvraag) toe te kennen aan de huishoudens waarvan de getoetste inkomensgegevens bij de gemeente bekend zijn. De wetswijziging werkt met terugwerkende kracht tot 15 maart 2022 waardoor gemeenten nu vooruitlopend op de wet kunnen handelen.

Het uitkeren van de Eenmalige energietoeslag betreft een bevoegdheid maar het is geen wettelijke verplichting. Wij willen deze opdracht van het Rijk zo goed mogelijk uitvoeren.

Door ambtshalve verstrekking, kan de gemeente een relatief groot deel van de doelgroep snel bedienen zonder dat belanghebbenden hier iets voor hoeven te doen. Huishoudens die algemene bijstand ontvangen of een uitkering ontvangen op grond van de IOAW, IOAZ of BBZ ontvangen de Eenmalige energietoeslag ambtshalve. Ditzelfde geldt voor huishoudens die gebruik maken van de Bijzondere bijstand (Individuele inkomenstoeslag en/of Participatieregeling 18+). Huishoudens die aanspraak willen maken op de Eenmalige

energietoeslag kunnen een aanvraag indienen via de gemeentelijke website. De beleidsregels Eenmalige energietoeslag 2022 geven inwoners duidelijkheid over de criteria die door gemeente worden gehanteerd als een inwoner aanspraak maakt op de Eenmalige energietoeslag.

Consequenties

De financiering van de Eenmalige energietoeslag verloopt via het gemeentefonds. Door nu alvast tot uitkering van de Eenmalige energietoeslag over te gaan doen wij feitelijk onrechtmatige uitgaven. Wij zijn namelijk niet bevoegd om budget beschikbaar te stellen. De budgetten komen formeel beschikbaar na een vaststelling van de raad. Naar verwachting zult u de effecten van de meicirculaire 2022 in september vaststellen. Bij de minima is er echter nu behoefte aan de toeslag. Er zijn afgelopen periode meerdere vragen vanuit de gemeenteraad gesteld over de stand van zaken m.b.t. de betaling van de Eenmalige energietoeslag. Daarom hebben wij besloten om vooruitlopend op het formele besluit van de gemeenteraad, bij hoge uitzondering, de middelen uit de meicirculaire voor de Eenmalige energietoeslag beschikbaar te stellen en over te gaan tot uitbetaling

In Medemblik zijn er 1800 huishoudens met een van maximaal inkomen van 120 procent van het sociaal minimum . Er vanuit gaande dat 10% van de huishoudens geen gebruik maakt van de regeling wordt de Eenmalige energietoeslag naar verwachting 1600 keer uitgekeerd. Dit betekent dat we de Eenmalige energietoeslag naar verwachting budgetneutraal kunnen uitvoeren. We blijven de kosten monitoren en rapporteren bij groot financieel effect.

Communicatie

In samenwerking met de afdeling communicatie wordt er een communicatieplan opgesteld. De beschikbare gemeentelijke kanalen worden ingezet om zo veel mogelijk inwoners die recht hebben op de Eenmalige toeslag te bereiken. De informatie zal op B1 taalniveau (eenvoudig Nederlands) worden aangeboden.

Vervolg

We streven er naar om in mei 2022 te starten met het ambtshalve uitkeren van de Eenmalige energietoeslag. Vanaf hetzelfde moment kunnen ook de huishoudens die aanspraak willen maken op de Eenmalige energietoeslag een aanvraag indienen via de gemeentelijke website.

Bijlagen

N.v.t.